

С. П. Василенко, К. А. Савка, М. О. Білик, С. Д. Василенко
ЕФЕКТИВНІСТЬ ЛІКУВАННЯ ХВОРИХ З МУЛЬТИРЕЗИСТЕНТНИМ ТУБЕРКУЛЬОЗОМ В
ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ДАВНОСТІ ЗАХВОРЮВАННЯ

Хмельницький обласний протитуберкульозний диспансер

Однією із складових, оголошеної в 1995 р. епідемії туберкульозу в Україні, є епідемія мультирезистентного туберкульозу (МРТБ). Відомо, що стійкість мікобактерій туберкульозу (МБТ) до основних протитуберкульозних препаратів значно знижує ефективність лікування хворих на туберкульоз.

Ми проаналізували ефективність лікування 296 хворих з МРТБ, взятих на диспансерний облік в 2013–2014 р.р.

Серед них чоловіків було 253, жінок — 43. Жителів міста — 133, села — 163.

Віковий діапазон коливався від 20 до 60 років і старше, при цьому переважали пацієнти в працездатному

віці (31–60 років) — 77,7 %.

Резистентність до 5 протитуберкульозних препаратів I ряду була визначена у 68,0 % пацієнтів, а в поєднанні з фторхінолонами та аміноглікозидами — у 26,7 %.

Констатовано МРТБ серед хворих з новими випадками у 67 та з повторними випадками захворювання на туберкульоз у 229 (з них з рецидивами у 72, з невдачою лікування у 62, з іншим туберкульозом у 16 та з розширеною резистентністю (РРТБ) у 79) хворих.

Обстеження, лікування та його моніторинг проводили відповідно до протоколів та наказів МОЗУ.

Ефективність лікування хворих з МРТБ оцінювали по припиненню бактеріовиділення вкінці інтенсивної фази (8 місяців) та по завершенню основного курсу хіміотерапії (ОКХТ) (20 місяців).

При оцінці ефективності лікування хворих з МРТБ (за результатами когортного аналізу по завершенню ОКХТ) досягнуто вилікування у 56,7 % пацієнтів, у яких туберкульоз виявлено вперше, та у 31,4 %, які лікувались повторно з приводу туберкульозу (з них — 40,3 % з рецидивами, 35,4 % — з невдачою лікування, 25,0 % — з іншим туберкульозом та 11,0 % — з РРТБ).

Отже, ефективність лікування хворих з МРТБ серед нових випадків захворювання на туберкульоз була найвищою і перевищувала майже в два рази (1,8 разів) ефективність лікування пацієнтів з повторними випадками захворювання на туберкульоз. А у хворих з МРТБ серед повторних випадків захворювання на туберкульоз ефективність лікування була найнижчою у хворих з РРТБ — в 5 разів нижча ніж серед хворих, у яких туберкульоз діагностовано вперше.